

PASTÝŘSKÝ LIST
ČESKOBUDĚJOVICKÉHO BISKUPA
K SVÁTKU SVATÉ RODINY 2019

Milí diecézané, bratři a sestry v Kristu Ježíši, našem Pánu!

Před několika dny jsme spolu s celou Církví oslavili Narození Páně, ale protože tato vánoční radost ještě trvá, chtěl bych se tímto pastýřským listem připojit a vyjádřit své přání, aby ona vánoční radost, kterou všichni zakoušíme, prostoupila nejen tyto poslední dny roku, ale i ty další dny roku 2020. Přeji vám i sobě, abychom nikdy nezapomínali na sílu milosti, kterou můžeme od Krista čerpat. Kéž právě on - „*Slovo, které se stalo tělem*“ - je i světlem, které bude stále zářit v našich srdcích, domovech i našich rodinách.

Právě dnešní neděli si připomínáme Svatou Rodinu - Ježíše, Marie a Josefa. Nelze proto přejít bez povšimnutí téma rodiny jako takové, ale i manželství, rodičovství i veškeré další vztahy, které z toho plynou a vzájemně se prolínají. Jistě nejsem sám, kdo si uvědomuje, jak moc je zapotřebí všechny tyto vztahy posilovat, zvláště modlitbou.

Poměrně často ve vztahu k rodině, slýcháme slovo krize. Bohužel, mnohdy jsme svědky toho, jak dochází k rozměňování pojmu rodiny a zpochybňování dosud uznávaných principů, jak lehkomyšlně se rodiny rozpadají, jak snadno může do rodin prostoupit násilí. I přes všechny takovéto stinné stránky by naší pozornosti neměla uniknout třeba i taková skutečnost, kterou papež František často zdůrazňuje, totiž souvislost mezi rodinou a Církví. V apoštolské exhortaci „*Amoris laetitia*“ píše: „*V rodině, kterou by bylo možno nazvat domácí církví, dozrává první zkušenost církve jako společenství mezi lidmi, v němž se díky milosti odráží tajemství Nejsvětější Trojice*“ (AL 86). Z těchto slov můžeme vytušit důvod, proč při různých příležitostech papežové, včetně toho současného, pozvedali svůj hlas, aby rodinu chránili.

Snažíme-li se nazírat věci Boží souhrnně, tedy ve víře, modlitbě a zkušenosti, pak je také možné vystavět pevné základy pro dobrý život, jak s Bohem a s lidmi obecně, tak i zcela specificky pro život rodinný. Slovo „rodina“ se používá v různých souvislostech a v různé šířce svého významu. Mluvíme-li o rodině, myslíme tím především otce, matku a dítě. Když ale mluvíme o rodině, můžeme také myslet i na naše vzdálenější příbuzné, kteří s námi náš každodenní život nesdílí. Říkáme-li, že jsme jako jedna rodina, myslíme tím i naše blízké a důvěrné přátele. Mluvíme-li o rodině, můžeme tím myslet i na církevní společenství, třeba právě to farní. Tak jako všechno v tomto našem světě, je možné i tento pojem zneužít, ba dokonce i zbavit jeho vlastního obsahu. Co tedy je rodina ve svém základním a původním smyslu?

Základním modelem rodiny, který je vzorem a východiskem pro ostatní, je společenství manželů a dětí. Katechismus katolické církve říká, že rodinu tvoří „*muž a žena spojeni v manželství, spolu se svými dětmi.*“ A dodává: „*Rodina se bude považovat za normální vztah, podle něhož se mají hodnotit různé způsoby příbuzenství*“ (KKC 2202). Vidíme tedy, že jádrem rodiny jsou muž a žena spojeni manželskou smlouvou a jejich děti, které zplodili. Tato rodová spřízněnost je ve společenství rodičů a jejich dětí zcela zásadní. Lze ji ale chápat nejen takto bezprostředně, ale i šířeji, kdy do rodiny započítáme i další rodově spřízněné osoby, jako jsou naši předkové či další příbuzní. Mohou však do ní patřit i lidé, kteří s námi sice rodově spřízněni nejsou, ale byli veřejným závazkem přijati do vztahů, které jsou z hlediska svých důsledků prakticky rovnocenné těm rodovým. Takovým případem jsou např. adoptované děti, které sice nejsou přímými potomky svých adoptivních rodičů, ale byli za ně přijati.

Nutno také podotknout, že v zájmu společenské korektnosti se dnes tolerují i některé formy soužití, a přestože v nich nechybí určitá láska, odpovědnost za druhého a vzájemná pomoc, neznamená to, že jde o rodinu v pravém slova smyslu. Jak je patrné, rodina je pojem mnohovrstevnatý, který se v životě uskutečňuje v různých podobách, ale nikdy nemůže být pojmem nejasným nebo zamlženým. Rodinu je třeba chránit a vážit si jí, neboť její mimořádnou hodnotu do ní vložil sám Stvořitel - Dárce života, na jehož tvůrčím díle se ona podílí.

V současnosti je pro nás křesťany prvotním úkolem modlitba za sebe navzájem, neboť všichni lidé patří v různém kontextu do nějaké rodiny. Zvláště je třeba se modlit za vytrvalost rodin, které jsou funkční a jsou důležitým vzorem a povzbuzením pro ostatní. Je nezbytné se modlit za rodiny, které ztroskotaly, a které potřebují zvláštní Boží pomoc, neboť „*lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní*“ (Lk 5,31). V neposlední řadě je třeba se modlit za politiky a další veřejné činitele, kteří mají zásadní vliv na to, jakým způsobem se ve společnosti o rodině mluví, a jaké jsou zákony a pravidla, kterými se řídí. Papež František k tomu říká: „*nikdo se nemůže domnívat, že oslabování rodiny jakožto přirozeného společenství založeného na manželství je něčím, co společnosti prospívá*“ (AL 52). Je tedy na nás, abychom tento obraz neustále vynášeli na světlo a chránili ho před tím, co by ho mohlo zamlžit nebo dokonce zničit.

Dnešní svátek Svaté Rodiny je vhodnou příležitostí k obnově manželských závazků a prosbě o vytrvalost a sílu do dalších společně prožívaných dnů. Ať již vykonáte, milí manželé a rodiče, tuto obnovu společně při mši svaté nebo třeba i jen soukromě, chci vás ujistit, že na vás všechny pamatuji v modlitbě, tak jako i na vaše rodiny. Ze srdce a upřímně vám všem žehnám!

✠ *Vlastimil, biskup českobudějovický*